

ESG i zrównoważony rozwój – nowe obowiązki sprawozdawcze dla firm

W 2025 r. zaczyna w Polsce obowiązywać ustawa wprowadzająca do polskiego porządku prawnego Dyrektywę CSRD (ang. Corporate Sustainability Reporting Directive), która rozszerza krąg firm zobowiązanych do raportowania danych niefinansowych w zakresie zrównoważonego rozwoju, tj. wpływu działalności przedsiębiorstw na kwestie środowiskowe, społeczne i ładu korporacyjnego. Ustawa w ślad za Dyrektywą, dostosowuje również kryteria wielkości przedsiębiorstw mikro, małych, średnich i dużych oraz dużych grup kapitałowych, co umożliwi większej liczbie jednostek skorzystanie z uproszczonych zasad rachunkowości.

Obowiązki raportowe będą wdrażane etapami od 2025 r., początkowo obejmując duże jednostki zainteresowania publicznego, a następnie kolejne grupy przedsiębiorstw w latach 2026–2028, zgodnie z harmonogramem dyrektywy CSRD. Pierwszą grupę stanowią największe jednostki, które już mają doświadczenie w sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju. W dalszej kolejności obowiązek raportowania, w uproszczonym zakresie, obejmie małe i średnie przedsiębiorstwa, które są emitentami. Duża część jednostek zobowiązanych do sporządzania sprawozdawczości ESG będzie miała możliwość zwolnienia, w przypadku ujęcia ich w sprawozdawczości skonsolidowanej sporządzanej przez jednostkę dominującą.

Przedsiębiorcy i zarządy powinni jak najszybciej rozpocząć dostosowywanie swoich systemów raportowania i procesów operacyjnych, aby uniknąć ryzyka finansowego i prawnego wynikającego z niedopełnienia nowych obowiązków.

Harmonogram raportowania:

Od 2025 r. wchodzi w życie obowiązek raportowania za rok obrotowy 2024. Obejmie spółki podlegające już dyrektywie NFRD, które spełniają następujące wymogi:

- przekroczyły próg finansowy, to znaczy – przedsiębiorstwo jest rozumiane jako duże w rozumieniu dyrektywy 2013/34/UE. Progi finansowe dla dużych przedsiębiorstw wynoszą: suma bilansowa co najmniej 25 mln EUR, obrót netto co najmniej 50 mln EUR;
- przedsiębiorstwo jest jednostką interesu publicznego – co należy interpretować jako „objęte dyrektywą NFRD”, która nakłada obowiązki w zakresie raportowania na jednostki interesu publicznego;
- przedsiębiorstwo zatrudnia co najmniej 500 pracowników.

Od 2026 r. nowe wymogi zostaną rozszerzone na wszystkie duże spółki spełniające

kryteria dyrektywy CSRD, które spełniają co najmniej dwa z trzech kryteriów:

- ponad 250 pracowników,
- mają obrót netto powyżej 40 mln EUR lub
- ich suma bilansowa przekracza 20 mln EUR, ale nie były wcześniej zobowiązane do raportowania.

Od 2027 r. obowiązki sprawozdawcze obejmą MŚP notowane na rynkach regulowanych w UE (z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw). MŚP mają możliwość odroczenia obowiązku do 2028 r.

Od 2029 r. dyrektywa zacznie obowiązywać niektóre przedsiębiorstwa spoza UE, spełniające określone kryteria dotyczące obrotów i obecności w Unii. Chodzi o firmy, które generują obrót netto w UE przekraczający 150 mln EUR i posiadają oddział lub spółkę zależną w UE, spełniającą określone kryteria finansowe.

Konsekwencje braku dostosowania firmy do obowiązków sprawozdawczych w zakresie zrównoważonego rozwoju rozciągają się nie tylko na przedsiębiorstwo, ale mogą dotyczyć członków zarządu.

1. Za brak przygotowania raportów ESG grożą sankcje administracyjne w postaci grzywnien. Wysokość kar może być zależna od wielkości przedsiębiorstwa i stopnia naruszenia przepisów.
2. Członkowie zarządów i kierownicy jednostek ponoszą odpowiedzialność za brak przygotowania raportów lub podanie nieprawidłowych informacji, podobnie jak w przypadku sprawozdań finansowych. Może to wiązać się również z odpowiedzialnością karną.
3. Niewypełnienie obowiązków raportowych może prowadzić do utraty zaufania inwestorów, partnerów biznesowych oraz negatywnych konsekwencji wizerunkowych.

Zbliżające się zmiany prawne oraz wzrost wymagań kontrahentów dotyczących

raportowania ESG mogą mieć znaczący wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstwa. Odpowiednio wcześniej podjęte działania pozwolą zminimalizować ryzyka oraz zapewnić firmie przewagę konkurencyjną.

Zapraszamy do kontaktu, w celu omówienia szczegółów oraz ustalenia, jak możemy pomóc Państwu firmie w przygotowaniu się na wyzwania związane z ESG.

ESG Compliance – Twoje wsparcie, które skutecznie wdrażamy standardy ESG i raportowanie wyników rozwoju

Joanna Boroń
adwokat, ekspert ds. ESG

Katarzyna Hiller
radca prawny, ekspert ds. ESG

esg
COMPLIANCE

 esg-compliance.pl